

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418011561
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6418011561.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Mária Šuleja, na verejnom zasadnutí dňa 04. septembra 2019, v trestnej veci obžalovaného P. K. za zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a) Tr.zák., s poukazom na § 138 písm. d) Tr.zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 26.06.2019, sp.zn. 4T/99/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie obžalovaného P. K. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. d) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

v dobe od 02.06.2018 do 12.06.2018, v priestoroch chalupy bez popisného čísla, nachádzajúcej sa v katastri obce Y., v časti zv. „K. X.“ (GPS D E a v jej bezprostrednom okolí, opakovane verbálne a fyzicky, najmä pod vplyvom alkoholu, napádal L. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. XXX takým spôsobom, že ju zahnal na gauč a tam ju udieral po tele, udieral ju päťami, taktiež po tom, ako mu L. P. dohovárala, aby nepil alkohol, začal byť vulgárny, agresívny a fyzicky ju napádal tak, že ju udieral do hlavy, hlavne do spánkovej časti alebo do zadnej časti hlavy a to celou dľaňou ruky a tiež ju udieral rukou zovretou v päť, a to do stehna a do oblasti panvy, pričom L. P. a ich maloletú dcéru D.K. nar. XX.XX.XXXX držal proti ich vôli na chalupe, na čo keď mu L. P. povedala, že sa pobalí a pôjde aj s dcérou domov a L. P. zobral mobilný telefón a keď telefonovala svojej matke tak pri nej stál, keď sa jej aj s maloletou podarilo odísť, tak ju prinútil vrátiť sa naspäť, pričom jej povedal, že ak vyjde, tak ju dobehne a dostane aj tak, keď mu povedala, že chce ísť domov, tak sa postavil do dverí a nechcel ju pustiť, vyhrážal sa, že má ísť naspäť, lebo ju zbije, pričom dňa 12.6.2018 v ranných hodinách využila to, že bol opitý a vyšiel do podkrovia a následne aj s dcérou, maloletou D.K. nar. XX.XX.XXXX, ušla, zavolała svojej matke R. E., ktorá privolala hliadku polície, konania sa dopustil napriek tomu, že už bol odsúdený za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona rozsudkom OS Žiar nad Hronom, sp. zn. 1T 92/2016 z 9.11.2016, právoplatným 9.11.2016.

Za to mu bol podľa § 183 ods. 2 Tr.zák. v spojitosti s § 41 ods. 2 Tr.zák., § 42 ods. 1 Tr.zák. v spojení s § 37 písm. h) Tr.zák., § 38 ods. 5 Tr.zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr.zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. bol zrušený výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 19.06.2018, sp.zn. 4T/57/2018, právoplatného dňa 19.06.2018, ktorým mu bol za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr.zák. a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr.zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia

slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň boli zrušené všetky ďalšie rozhodnutia, na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Naproti tomu bol obžalovaný podľa § 285 písm. b) Tr.por. oslobodený spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr.zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

taktiež počas celej doby, ako bola poškodená na chalupe, ju nútil k pohlavnému styku, čo bolo aj dvakrát za deň, pod hrozbou, že inak ju doláme, na to mu vždy vyhovel, aby mala pokoj a aby neublížil jej alebo jej maloletej dcére, pričom pri pohlavnom styku vždy plakala a vravela mu, že to nechce, aby jej dal pokoj, ale on na to nereagoval, vyzliekol ju donaha, bil a vykonal pohlavný styk,

pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 03.07.2019, ktoré doplnil ďalším písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 23.07.2019, a to proti odsudzujúcej časti rozsudku, t.j. proti výrokom o vine a o treste, ako aj pre porušenie ustanovení v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku.

Poukázal na to, že sa prvostupňový súd nezaoberal dôsledne jednotlivými odvolacími námietkami, ktorými argumentoval vo svojom predchádzajúcom odvolaní, a preto sa s nimi ani nevysporiadal, v dôsledku čoho možno napadnutý rozsudok považovať za nepreskúmateľný až arbitrárny. Jeho vina nebola preukázaná bez akýchkoľvek pochybností, pričom ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Výpovede svedkyne poškodenej L. P. boli kontroverzné a nepresvedčivé, pričom mali byť hodnotené ako celok a nie parciálne, pretože nie je možné na jednej strane jej uveriť (vo vzťahu k obmedzovaniu jej osobnej slobody), ale na druhej strane jej neuveriť (vo vzťahu k znásilneniu). Naviac, táto svedkyňa v určitých častiach svojej výpovede postupe menila, sama však potvrdila, že znásilnenie v zápisnici o trestnom oznámení uviedla len v dôsledku toho, že ju o to požiadali policajti. Z jej výpovedí nie je zrejmé, ako celý pobyt na chate chápala, vrátane sexu a je minimálne otáznе, či konal proti jej vôli.

Ďalej namietal, že svojím konaním nenaplnil subjektívnu stránku trestného činu kladeného mu za vinu, a to najmä z toho dôvodu, že poškodená mohla z chaty odísť, mala na to niekoľko príležitostí, avšak neodišla z vlastnej vôle, a ani si nezavolala pomoc, hoci tak mohla urobiť, napr. na obmedzovanie jej slobody sa mohla sťažovať matke R.S. pri telefonickom rozhovore. Svedok O. C. vypovedal taktiež pomerne rozpolupne, ale aj on potvrdil, že poškodená z chaty nechcela odísť, a to i z toho dôvodu, že bola doma pohádaná. Sama poškodená vypovedala o tomto svedkovi na poslednom hlavnom pojednávaní, že ten sa nachádzal v takom stave, že o sebe nevedel a nebol pri plnom vedomí, hoci pred tým tvrdila pravý opak.

Okresný súd pochybil, keď neaplikoval zásadu „in dubio pro reo“, ktorá vychádza zo zásady prezumpcie neviny, pretože v danom prípade nedošlo k náležitému objasneniu skutku bez dôvodných pochybností a napadnuté rozhodnutie bolo vydané v dôkaznej núdzi. Pretrvávali pochybnosti o právne významných skutočnostiach, a preto mal súd prvého stupňa rozhodnúť v jeho prospech a v konečnom dôsledku ho spod obžaloby oslobodiť v celom rozsahu.

Výpovede svedkyne L. P. a svedka O. C. spochybňujú ďalšie vykonané dôkazy, najmä lekárska správa z vyšetrenia poškodenej, z ktorej jednoznačne vyplynulo, že neboli na jej tele zistené stopy po úderoch alebo inom násilnom konaní, okrem drobnej modriny na zadku, hoci podľa nich mala mať poškodená na tele početné zranenia a mala byť celá modrá, nakoľko ju mal byť päťou po celom tele aj hlave. Samotná poškodená aj v úradnom zázname, ktorý podpísala, vyslovene uviedla, že nemala žiadne zranenia, ktoré by si vyžadovali okamžité lekárske vyšetrenie.

Okrem toho nedošlo ani k obmedzovaniu osobnej slobody poškodených závažnejším spôsobom konania (násilím a hrozbou bezprostredného násillia), nakoľko ak by aj bola určitá forma násillia voči poškodenej použitá, nešlo o prostriedok, ktorý by smeroval k obmedzovaniu jej osobnej slobody. Teda nebola zachovaná príčinná súvislosť, pretože aj podľa svedka O. C., ak aj poškodenú napádal, bolo to z iných dôvodov, napr. že neurobila domáce práce, nechcela variť, provokovala ho, alebo keď mu dohovárala, aby nepil alkohol. Zo skutkovej vety vôbec nevyplýva to, že by ju bil z toho dôvodu, že chcela odísť, teda, že by násillie voči nej používal, aby obmedzil jej slobodu.

Taktiež poukázal na nesprávnosť výroku o treste, keď okresný súd pri uložení súhrnného trestu upravoval trestnú sadzbu za použitia ust. § 38 ods. 5 Tr.zák. a § 41 ods. 2 Tr.zák., v dôsledku čoho došlo k úprave zákonom ustanovenej trestnej sadzby tak, že jej dolná hranica bola 5 rokov a 6 mesiacov a horná hranica

bola 10 rokov a 8 mesiacov. Prvostupňový súd mal totiž aplikovať ust. § 38 ods. 7 Tr.zák. z toho dôvodu, že uložený trest bol neprimerane prísny, najmä, keď už predtým uložený trest odňatia slobody vykonal v celom rozsahu a zobral si z neho ponaučenie do ďalšieho života. Napokon aj znalci konštatovali, že nie je nebezpečný pre spoločnosť a nebola u neho zistená žiadna sexuálna porucha.

Zo znaleckých posudkov vyplynulo aj to, že nemá sklony ku skreslovaniu výpovedí, ani sklony ku konfabuláciám, naopak, poškodená sa nevie v záťažových situáciách správne rozhodovať a svojím konaním môže agresora podnecovať k zvýrazneniu násilných prejavov, u tejto však nebola zistená žiadna trauma.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr.por. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alebo aby rozhodol sám podľa § 322 ods. 3 Tr.por. tak, že ho v odsudzujúcej časti podľa § 285 ods. 1 písm. a) Tr.por. spod obžaloby oslobodí, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný, alternatívne ho oslobodí podľa § 285 písm. b) Tr.por., pretože tento skutok nie je trestným činom. Na verejnom zasadnutí obžalovaný a jeho obhajca zotrvali na dôvodoch odvolania a navrhli, aby mu krajský súd vyhovel, t.j., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, a v konečnom dôsledku ho sám spod obžaloby oslobodil.

Naproti tomu zástupca krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, nakoľko napadnutý rozsudok považoval v celom rozsahu za zákonný a správny.

Krajský súd ako súd odvolací zistil, že odvolanie bolo podané obžalovaným ako oprávnenou osobou, a to v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, t.j. výrokov o vine a o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr.por., prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny obžalovaného zo spáchania skutku kladeného mu za vinu a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2, písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. d) Tr. zák., nakoľko bez oprávnenia bránil inému užívať osobnú slobodu a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - násilím a hrozbou bezprostredného násilia. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom, predovšetkým na stranách č. 10, 11 a 12, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil, avšak považoval za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania na odvolacie námietky obžalovaného, ktoré však nie je možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine.

Na začiatku krajský súd zdôrazňuje, že vo veci už rozhodoval, a to uznesením zo dňa 24.04.2019, sp. zn. 3To/40/2019, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Tr. por. predchádzajúci napadnutý rozsudok okresného súdu zo dňa 06.03.2019, sp. zn. 4T/99/2018 zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, pričom v odôvodnení vyslovil právny názor, pokiaľ ide o odsudzujúcu časť, ako aj oslobodzujúcu časť rozhodnutia, ktorým sa prvostupňový súd dôsledne riadil.

Obhajoba obžalovaného, že poškodená s ním bola po celý čas na chate dobrovoľne, bola účelová, urobená v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti a vyvracajú ju vykonané dôkazy svedčiace v jeho neprospech. Zo spáchania skutku je usvedčovaný dvoma priamymi svedkami, samotnou poškodenou L. P. a čiastočne O. C., nepriamo aj výpoveďou svedkyne R. E.. Je nesporné, že svedkyňa poškodená vypovedala vo viacerých smerom o určitých skutkových okolnostiach rozdielne, avšak s jej výpoveďí vždy vyplynulo, že počas viacerých časových úsekov a situácií nemohla chatu opustiť, resp. ak ju aj opustila, musela v dôsledku konania obžalovaného, kladeného mu za vinu, na danom mieste zostať, resp. vrátiť sa, teda v žiadnom prípade nebol celý jej pobyt na chate dobrovoľný. Túto skutočnosť potvrdil svedok O. C., ktorého obžalovaný taktiež fyzicky napadol a na tomto závere nič nemení ani to, že poškodená mohla počas skutku viackrát z chaty odísť, najmä v neprítomnosti obžalovaného.

Nezanedbateľnými boli závery znaleckých posudkov z odvetvia psychiatrie a psychológie, z ktorých vyplynulo, že u obžalovaného bol zistený syndróm závislosti od alkoholu, z ktorého požívaním neprestal ani po absolvovaní ochranného protialkoholického ústavného liečenia, pričom pod jeho vplyvom u neho dochádza k zmene správania v zmysle verbálnej i brachiálnej agresivity. Významnou bola aj skutočnosť, že obžalovaný už bol v minulosti súdom trestaný pre úmyselnú trestnú činnosť, aj násilného charakteru, dokonca voči blízkym osobám, z čoho je zrejmé, že má sklony k takémuto konaniu.

Pokiaľ poškodená neutrpela, okrem jedného menšieho hematómu, žiadne zranenia, možno konštatovať, že fyzické útoky obžalovaného neboli takej intenzity, v dôsledku ktorej by vznikli závažnejšie poranenia, napokon spôsobenie takýchto zranení poškodenej neobsahuje ani samotná skutková veta.

Za danej dôkaznej situácie nebolo namieste aplikovať zásadu v pochybnostiach v prospech obžalovaného. Súhrn vykonaných priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného, totiž nielenže vyvracia jeho obhajobu a skutočnosti vyplývajúce z dôkazov vyznievajúcich v jeho prospech, ale zároveň v celku spoľahlivo a jednoznačne preukazuje, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako bol ustálený.

Odvolačný súd navyiac poukazuje, že na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu obmedzenia osobnej slobody podľa § 183 Tr.zák. postačuje, ak páchatel znemožní voľný pohyb inej osobe proti jej vôli, a to aj na relatívne krátku dobu, teda v určitých prípadoch môže ísť dokonca o jednorazové konanie a nevyžadujú sa trvalé, sústavné alebo opakované útoky.

Na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, v danom prípade - závažnejší spôsob konania (ust. § 138 písm. d) Tr.zák., násilie a hrozba bezprostredného násilia), sa prihliadne, keďže ide o inú skutočnosť (ust. § 18 písm. b) Tr.zák.), ak bola z hľadiska zavinenia pokrytá hoci aj tzv. nevedomou nedbanlivosťou, čo možno nepochybne konštatovať, pričom zároveň bola zachovaná príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a spôsobeným následkom.

Krajský súd poznamenáva, že iná dôkazná situácia (priaznivejšia pre obžalovaného) existovala ohľadne skutku právne kvalifikovaného ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr.zák., kde ďalšie dôkazy nadväzujúce na výpoveď svedkyne poškodenej neboli takej dôkaznej hodnoty a sily, že by vo svojom súhrne postačovali na uznanie obžalovaného za vinného aj z tohto zločinu, a preto bola v tomto smere správne aplikovaná zásada „in dubio pro reo“.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere trestu uloženého obžalovanému, odvolací súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému uložil vyššie uvedený trest odňatia slobody, vrátane spôsobu jeho výkonu a v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku na str. č.14 a 15. Okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol podľa Tr.zák. povinný prihliadnuť, v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr.zák. vzal do úvahy spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, zhodnotil aj osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy. Obžalovaný konal v tzv. priamom úmysle, jeho pohnútkou bola nesprávna a neprimeraná reakcia na snahu poškodenej opustiť chatu a odísť aj s ich maloletou dcérou, a v nemalej miere sa na jeho konaní podieľali ich dlhodobé partnerské problémy a požitý alkohol.

Súd prvého stupňa u obžalovaného správne nezistil existenciu žiadnej poľahčujúcej okolnosti, súčasne zistil existenciu jednej priťažujúcej okolnosti, a to, že spáchal viac trestných činov (ust. § 37 písm. h) Tr.zák.). Zároveň správne nepoužil ust. § 38 ods. 4 Tr.zák. (hoci na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je potrebné prihliadať v zmysle ust. § 38 ods. 2 Tr.zák.), keďže aplikoval ust. § 38 ods. 5 Tr.zák. (malo byť uvedené aj ust. § 38 ods. 8 Tr.zák.), ako aj ust. § 42 ods. 1 Tr.zák. v spojení s ust. § 41 ods. 2 Tr.zák., v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu dolnej a zároveň aj hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá sa pohybovala v rozpätí od 5-ich rokov a 6-ich mesiacov až do 10-ich rokov a 8-ich mesiacov. Okresný súd postupoval v súlade so zákonom, keď obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, teda blízko dolnej hranice upravenej trestnej sadzby a zároveň zrušil všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Prvostupňový súd nepochybil ani v tom, keď obžalovaného zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr.zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný nebol pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v relatívne dlhšej výmere zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

K odvolacím námietkam obžalovaného krajský súd považuje za potrebné uviesť, že neexistoval žiadny zákonný a relevantný dôvod na aplikovanie ust. § 38 ods. 7 Tr.zák., teda v konečnom dôsledku ani

žiadny dôvod na uloženie miernejšieho trestu, a to ani vzhľadom na okolnosti prípadu, zohľadňujúc najmä spôsob spáchania zločinu a početnosť jednotlivých čiastkových útokov, ako aj skutočnosť, že trest mu bol uložený za tri úmyselné trestné činy, z toho jeden zločin, a taktiež ani vzhľadom na pomery obžalovaného, ktorý sa už dostal do rozporu s Trestným zákonom.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd odvolanie obžalovaného v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.